

КАК Е СЪЗДАДЕН ХИМНЪТ НА 24 МАЙ „ВЪРВИ, НАРОДЕ ВЪЗРОДЕНИ"

През 1892 г., големият български писател и общественик **Стоян Михайловски**, тогава преподавател по френски език в Русенската мъжка гимназия, написва възторженото стихотворение „Химнъ на Св. св. Кирилъ и Методи". Същата година то е публикувано в списание "Мисъл" в Русе.

Като български всеучилищен химн обаче, текстът придобива известност, когато 9 години по-късно, през 1901 година учителят по музика Панайот Пипков написва мелодията към него. Историята разказва, че това е станало в Ловеч, в час по пеене. На 9 май Пипков забелязва, че едно от момчетата съсредоточено чете стихотворение в неговия час, взема книжката му и се зачита. Преди да стигне половината от стихотворението, в главата му вече се ражда музиката и започнал да пише нотите с тебешир върху черната дъска. Още преди да е ударил училищният звънец за края на часа, мелодията била завършена, а учениците я разучили и запяли. На училищния празник я запяли всички.

Така се ражда всеучилищният химн "Върви, народе възродени". Той е изпълнен официално за пръв път на 11 май 1901 г. в Ловеч като празничен химн за възхвала на делото на Кирил и Методий и на българската просвета. (На 11 май църквата почита Свети равноапостоли и славянобългарски просветители Кирил и Методий). През 1902 г. за Деня на българската просвета и славянската писменост песента се подема и запява от всички училища в страната.

"Върви, народе възродени" си остава най-възторженият и любим на българите химн, с който всички ние посрещаме нашия най-светъл празник. И го пеем с просълзени очи вече 120 години.

Оригиналният текст на стихотворението „Св. св. Кирил и Методий".

Върви, народе възродени,
към светла бъднина върви,
с книжовността, таз сила нова,
съдбините си ти поднови!

Върви към мощната Просвета!
В световните борби върви,
от длъжност неизменно воден -
и Бог ще те благослови!

Напред! Науката е слънце,
което във душите грей!
Напред! Народността не пада
там, дето знанъето живей!

Безвестен беше ти, безславен!...
О, влез в Историята веч,
духовно покори страните,
които завладя със меч!..."

Тъй солунските двама братя
насърчаваха дедите ни...
О, минало незабравимо,
о, пресвещени старини!

България остана вярна
на достославний тоз завет -
в тържествуване и в страданье
извърши подвизи безчет...

Да, родината ни години
пресветли преживя, в беда
неописуема изпадна,
но върши дългът се всегда!

Бе време, писмеността наша
кога обходи целий мир;
за все световната просвета
тя бе неизчерпаем вир;

бе и тъжовно робско време...
Тогаз Балканский храбър син
навеждаше лице под гнета
на отоманский властелин...

Но винаги духът народен;
подпорка търсеше у вас,

о, мъдреци!... През десет века
все жив остана ваший глас!

О, вий, които цяло племе
извлякохте из мъртвина,
народен гений възкресихте -
заспал в глубока тъмнина;

подвижници за права вярна,
сеятели на правда, мир,
апостоли високославни,
звезди върху Славянски мир,

бъдете преблагословени,
о вий, Методий и Кирил,
отци на българското знание,
творци на наший говор мил!

Нека името ви да живее
във всенародната любов,
речта ви мощна нек се помни
в Славянството во век веков!